

We willen een maatschappelijke verandering teweegbrengen en dat vraagt tijd en continuïteit.

Luc Haegemans interviewt Marc Sabbe (UZ Leuven), Philippe Vandeuren (ABInBev), Leen Peeters en Bieke Verlinden (Stad Leuven) over het Lazarus-project.

LAZARUS
EEN NUCHTERE KIJK OP DRINKEN

Lees meer op www.lazarusproject.be

Wat was de uitdaging waar jullie voor stonden, toen je Tweeperenboom de eerste keer aansprak?

Bieke: De aanpak van alcoholmisbruik vereist een ernstige mentaliteitswijziging en dat kan enkel mits een collectieve en gecoördineerde aanpak. Met de SDG's voor ogen, is het belangrijk om hiermee lokaal te starten, en nadien ervaring en kennis op globaal vlak uit te wisselen.

Marc: We zaten daarover al rond de tafel nog vóór Tweeperenboom erbij betrokken was. Maar we staaften toen vooral naar de verschillen tussen de partners, elk met zijn eigen drijfveren en agenda. We hadden nood aan 'maïzena', iets dat ons bond.

Leen: Op zich hadden de partners een gemeenschappelijk doel voor ogen, maar we hadden noch een structuur, noch een aanspreekpunt om dit doel na te streven. Vooral de coördinerende rol, met aandacht voor de eigen doelstellingen van de partnerorganisaties, ontbrak.

Welke doorbraak hebben jullie doorgemaakt?

Marc: Tweeperenboom is de neutrale partij die elke partner duidelijk kan maken waar we naartoe willen en die problemen bloot legt. Die de groep helpt om toe te werken naar het doel op een manier waar iedereen zich in kan vinden.

Leen: Tweeperenboom heeft van bij aanvang openheid en transparantie voorop gesteld, en hierdoor letterlijk en figuurlijk ruimte gecreëerd om het project gedragen te maken.

Philippe: We hebben net een twee-

daagse workshop achter de rug om het plan uit te tekenen voor de interventies in 2020. Het is me daarbij opgevallen hoeveel mensen vandaag het project een warm hart toedienen en hun nek uitsteken en hoeveel organisaties meehelpten om het project vooruit te helpen.

Gaat dat gepaard met vallen en opstaan? Wat vind je moeilijk?

Bieke: Of men al dan niet kan samenwerken met de alcoholindustrie, is altijd een belangrijk vraagstuk geweest. Daarnaast vereist onze ambitieuze doelstelling een samenwerking op individueel vlak, maar ook op niveau van groepen en uiteindelijk van de samenleving.

Marc: Persoonlijk geloof ik dat, in een moderne maatschappij, de industrie moet kunnen samenwerken met academici om complexe problemen aan te pakken. Natuurlijk is dat broos en vergt dat veel afstemming en vertrouwen. Voor de KU Leuven bijvoorbeeld was dat een delicaat punt.

Philippe: Terwijl we nochtans een aparte ABInBev Foundation hebben opgericht, los van het bedrijf, die de financiële stromen beheert en onafhankelijk beslissingen neemt. Het is ook net deel van de rol van Tweeperenboom om de KU Leuven te brengen tot waar ze vandaag is, met een duidelijk standpunt over haar rol en deelname aan het project.

Komen jullie meestal bij Tweeperenboom samen? Draagt de plek bij tot het proces?

Philippe: Ik vind dat wel. Zodra je bij één van de partners vergadert, lijkt

die meer aanwezig. Dit is een neutrale plek, hier kan je openlijk spreken. De plek creëert onafhankelijkheid en inspireert ook tot creatieve oplossingen.

Marc: Inderdaad, zo voelde je bij die eerste vergadering al aan de lichaamstaal dat iedereen op zijn gemak was. Ook doen we regelmatig een wandeling tussen de vergaderingen door, dat is erg aangenaam.

Wat willen jullie zien liggen aan het einde van het traject?

Philippe: Ik hoop niet dat er een einde komt aan het project. We werken nu toe naar een 10% reductie van het schadelijk alcoholgebruik in Leuven tegen 2020, maar we willen meer dan dat. We willen een maatschappelijke verandering teweegbrengen en dat vraagt tijd en continuïteit.

Marc: En we hebben al samen iets in beweging gezet. Hoeveel precies, dat gaan we nooit echt kunnen bepalen, maar het project heeft veel meer gefaciliteerd dan we zelf denken. Het is bijvoorbeeld het vierde jaar dat ik alcoholmetingen doe op festivals. Vier jaar geleden was het gemiddelde om 19 uur nog 1,33 promille. Dit jaar zitten we op 0,8. Ik zie de dalende trend.

Bieke: Als we de sociale norm inzake drankgebruik willen veranderen, moeten we de komende jaren hier nog verder op inzetten en is Lazarus het begin van een veel langer traject. Wij willen met dit project de fundamenten uitzetten voor de toekomst.

Lazarus

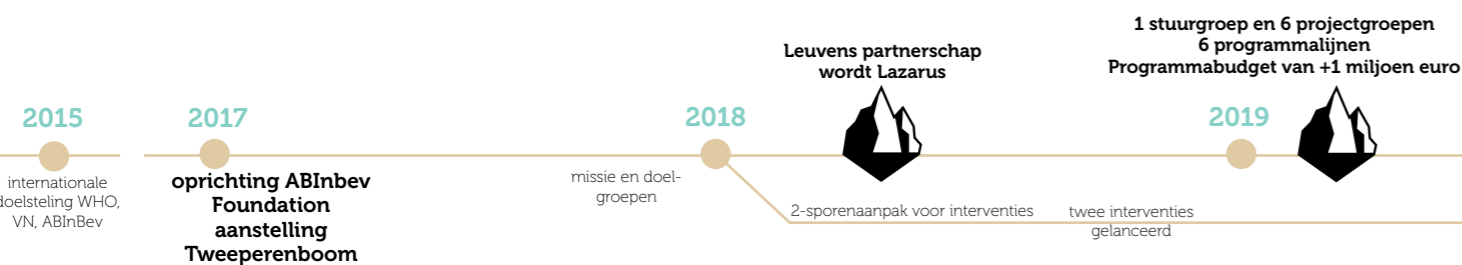
Een nuchtere kijk op drinken

Met als kernpartners Stad Leuven, ABInBev, en experts van UZ Leuven, KU Leuven

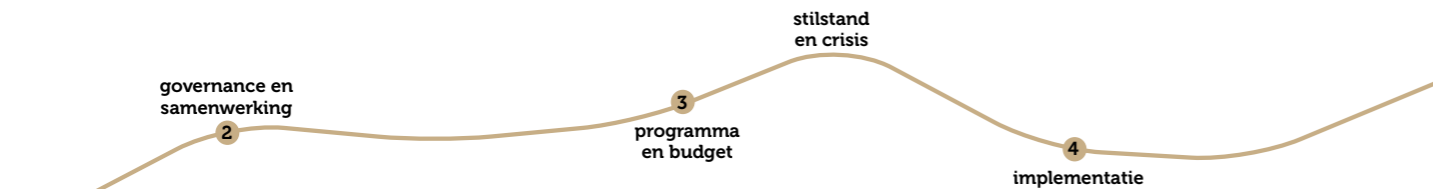

Lazarus is een samenwerking tussen diverse Leuvense partners die zich engageren om samen het schadelijk alcoholgebruik in Leuven te reduceren. Schadelijk alcoholgebruik is een ernstig en wereldwijd probleem. De urgentie en bereidheid om dit aan te pakken is groot bij de Leuvense partners: medische gevallen op spoed, overlast in de stad, onverantwoorde consumptie tegengaan, enz. Het partnerschap kijkt voorbij de quick wins en bespreekt en implementeert ingrijpende veranderingen in de stad, het beleid en de bedrijfswerking. Ze focussen daarbij op 3 doelgroepen: scholieren, studenten en algemene bevolking at risk. Het programma werkt maximaal 360° en evidence based. Lazarus maakt deel uit van een internationale samenwerking en ambitie.

Doorbraken

Doorbraakfasen

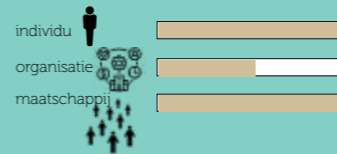
Doorbraakacties

Aan de start van het project situeerde 2P de vraag als volgt:

Het project zette in op een verandering bij en samen met:

De rol van Tweeperenboom

"Het Lazarus project heeft als missie de 'schade aan het individu en de maatschappij' door het overmatig gebruik van alcohol om te buigen naar smart/slim omgaan met alcohol. Matig alcoholgebruik kan op gepaste momenten een onderdeel kan zijn van plezier maken, Lazarus wil echter de evidente link tussen plezier en alcoholgebruik doorbreken." Zo formuleerden de Leuvense partners de lokale missie van de globale smart drinking goals.

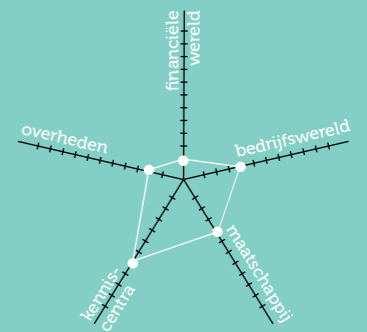
In de stuurgroep en projectgroepen werken meer dan 15 Leuvense organisaties samen. Tweeperenboom coördineert, ondersteunt en verbindt het partnerschap.

Dit project is complex om meerdere redenen. In eerste instantie is het thema van schadelijk alcoholgebruik bijzonder complex en de doelstelling ambitieus. In tweede instantie kiest dit project ervoor om dit probleem aan te pakken via samenwerking. Samenwerken met industrie in dergelijke thema's is niet voor iedereen vanzelfsprekend, integendeel. Op dat vlak situeert dit project zich in een soms gepolariseerde en gevoelige context. Tweeperenboom én de partners geloven dat dit project net daardoor systeemveranderend kan zijn, op zo'n manier dat elke betrokken partner duurzaam kan groeien en kan bijdragen aan de maatschappij. Zoals Jimmy Kolker, voorzitter van de raad van bestuur van de ABInBev Foundation, het mooi formuleert: "We don't know whether this will work, it hasn't been done before. But I believe that this is the way forward and we are putting our reputations on the line to test whether such a collaboration is possible."

Wat Tweeperenboom daarom het partnerschap toewenst, is dat we de inhoudelijke doelstelling omtrent reductie van schadelijk alcoholgebruik realiseren, op zo'n manier dat het project een voorbeeld is van de kracht van samenwerking.

Situering kernpartners in maatschappelijke vijfhoek

Ambitie binnen de Sustainable Development Goals

Doorbraakarchitecten: Bert Smits, Nele Smets, Lies Lambert, Phil Daenens en Benoît Hovelaque

